

پیتر آیزنمن
سیلویو کاسارا
ترجمه‌ی سیامک پناهی
انتشارات گنج هنر، ۱۳۸۷

پیتر آیزنمن که مسائل مطرح شده‌ی جدید معماری به گونه‌ای با او شکل گرفته یا وی در آن دخالت داشته است، در پی تحصیلات خود در دانشگاه‌های کورنل و کلمبیا و سپس کمبریج، در سال ۱۹۶۱ به همراهی کالین راو، برای نخستین بار به ایتالیا سفر کرد و کارهای پالادیو، شاموزی، ویگنولا، جیولیو، رومانو و تراگنی را مورد توجه قرار داد که بعدها در پایان‌نامه دکترایش با عنوان «پایه‌های کالبدی معماری مدرن» تأثیر فراوانی داشت که کتاب حاضر نیز به بخش‌هایی از آن اشاره کرده است. آیزنمن از جمله معمارانی است که در طراحی‌هایش رابطه‌ی تنگاتنگی با فلسفه دیده می‌شود. وی دو دکترای دیگر خود را در زمینه‌ی هنرهای زیبا از دانشگاه ایلی نویز شیکاگو و پرات انستیتو نیویورک گرفته است. استاد ممتاز دانشگاه‌های روارد، پرینستون، کمبریج و... و هم‌اکنون نیز دارای کرسی استادی لوئی کان در دانشگاه ییل است.

در مسائل طرح شده‌ی جدید معماری از جمله در تئوری فرکتال، آشوب، بحث جابه‌جایی اختلال‌گونه، تمامی شاخه‌های گوناگون مفصل‌بندی از قبیل روی هم قرارگیری لایه‌ها (superimposition) کنار هم‌قرارگیری یا مفصل‌بندی ساختاری (-juxtaposition)، برش‌های مفهومی خانه‌های تجربی، سطوح ممتد اگر چه با نام رم‌کوله‌اوس قرین شده است، فضای بینابین و معماری رویداد که به نوعی برنارد شومی نیز در آن دخالت داشته، بحث ساختارزدایی یا شالوده‌شکنی، که از زاک دریدا وام گرفت و سپس در متافیزیک حضور او غرق شد و تمام شاخه‌های فولدریزوم، موبیوس، توپولوژی، کاسپ، کاتاستروف و... آیزنمن به گونه‌ای دارد. آیزنمن با پیروزی بر تمامی پست مدرنیست‌های تاریخ‌گرا در مسابقه مرکز هنرهای بصری کلومبوس، نخستین کار شبه دیکانستراکشن تاریخ را ارائه کرد. وی در طراحی تاکنون از نظرات سوسور، هوسرل، هایدگر، فوکو، دریدا، چامسکی، دلوز و گتاری، رنه توم و... بهره گرفته است. هم‌چنین با ارائه‌ی مانیفست آرمانی‌اش، معماری بدیعی ایجاد کرده است. امروزه معماری حوزه‌ی سایبرنتیک نیازمند فلاسفه، ریاضیدانان، فیزیکدانان و هنرمندان دیگر رشته‌هاست.

کتاب حاضر را می‌توان از جمله نخستین کارهایی دانست که در ایران از آثار وی ترجمه شده است. کتاب در سه بخش ابتدا به معرفی آیزنمن و بهره‌ی اغراق‌آمیز وی از نمودار می‌پردازد. در بخش دوم و تحت عنوان «نقد و بررسی» به مباحثی چون به سوی ادراک فرم در معماری، نقد و بررسی: جیووان با تیستا پیرانسی، نقد و بررسی: آندریا پالادیو، نقد و بررسی: لوئیجی مورتی، نقد و بررسی: جیوزفه تراگنی چند معمار ایتالیایی، پرداخته است.

نویسنده در بخش سوم نیز به مباحث نظری حاکم بر طرح‌هایش اشاره می‌کند: خانه شماره ۲، میدان شهری کانارجو، خانه شماره ۱۰، وراي نمودار، خانه گواردیولا، مسابقه رودخانه شرقی FSM، خانه مجازی، شهر فرهنگ کالیجا، موزه گوانگ دونگ در چین، نمودارهای اصالت یافته، اظهارات: نمودار.